

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
РЕГІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ЦЕНТР БНАУ



МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної комунікації**

30 жовтня 2020 року

Біла Церква
2020

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Іщенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ "НМЦ вищої та фахової передвищої освіти".

Борщовецька В.Д., канд. пед. наук, декан факультету права та лінгвістики.

Мельник О.Г., канд. юрид. наук, координатор НТТМ факультету права та лінгвістики.

Резнік В.Г., старший викладач, координатор НТТМ факультету права та лінгвістики.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувач відділом аспірантури та докторантури.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар

Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 30 жовтня. Білоцерківський НАУ, 2020. 65 с.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/>

Залишається дискусійним питанням, чи може адвокат, який надає послуги з проведення медіації, чи має саме він забезпечувати дотримання прав і свобод сторін у медіації як правозахисник, та юридично оформлювати угоду щодо досягнутих домовленостей між сторонами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність. Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI, в редакції від 03.07.2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Проект Закону України «Про медіацію» – № 3504 від 19.05.2020 р. [Електронний ресурс]. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877
3. Понасюк А.М. Участие адвоката в урегулировании юридических споров посредством медиации [Текст]: дис.... канд. юр. наук: спец.12.00.11 "Судебная власть, прокурорский надзор, организация правоохранительной деятельности" / А. М. Понасюк / Российская академия адвокатуры и нотариата (институт). М., 2011. 269 с.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

УДК 347.91

МАЛИШКО І.В., старший викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

МЕДІАЦІЯ, ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ

Ключові слова: примирливі процедури, альтернативне врегулювання спорів, добровільність процесу медіації.

У суспільній свідомості позначилась криза стереотипу розуміння сутності конфліктів, їх ролі та шляхів вирішення. Вітчизняна юриспруденція в останні роки отримала ще один напрямок дослідження та практичного застосування, пов'язаний з позасудовою практикою вирішення правових конфліктів. Юристи опинились у складній ситуації, коли знання законів і правових норм стає недостатнім для успішної та ефективної професійної діяльності, коли конфлікти виходять за межі однієї держави і набувають міжнародного характеру. Поширеними стають ситуації, коли не тільки положення національного законодавства, а й міжнародні норми не здатні подолати жорстке протистояння сторін. Пошук компромісу у вирішенні правових конфліктів стає необхідним елементом юридичної практики. Ця обставина стала поштовхом і стимулом звернення юристів, як науковців, так і практиків, до пошуку та застосування альтернативних підходів до вирішення конфліктів.

Зміст терміна «медіація» (від лат. *mediatio* – посередництво) розкрито як у законах іноземних держав, так і в наукових працях.

Згідно проекту Закону України «Про медіацію», який прийнято в першому читанні «медіація — добровільна, позасудова, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів» [1].

Існує думка, що за допомогою медіації можуть бути вирішені будь-які конфлікти, в яких сторони дійсно хочуть вирішити проблему, оскільки медіація представляє мінімальний ризик. У гіршому випадку – це лише втрата часу. Якщо в процесі медіації не досягнуто згоди, сторони можуть звернутися чи повернутися до судової чи іншої процедури.

У більшості країн світу медіація є визнаним і широко використовуваним методом вирішення конфліктів між людьми. У США тільки 5% справ, поданих до суду, направляється на розгляд, решта вирішуються мирним шляхом. Логічно, що порозуміння, досягнуте в процесі врегулювання конфлікту, а не вирішення – відповідно до волі, наприклад, арбітра або судді, приймається і визнається сторонами. Не можна не погодитися і не поважати рішення, у прийнятті якого особисто брав активну участь, набагато легше не визнавати й оскаржувати рішення судді.

Варто зазначити, що протягом останніх десятиріч медіація успішно розвивається в багатьох країнах. У США, Канаді, Австрії, Великобританії, Німеччині, Норвегії, Фінляндії, Франції, Польщі та інших європейських країнах прийнято спеціальні закони, які захищають право медіатора на нерозголошення інформації, отриманої від сторін у процесі медіації [3, 28]. У деяких країнах прийняті спеціальні юридичні норми, відповідно до яких до участі в судовому процесі сторони повинні спробувати вирішити свій спір шляхом медіації. Поширюється практика медіації в країнах Східної Європи та колишніх республіках Радянського Союзу.

Так, медіація є надзвичайно важливим компонентом правової системи Польщі. Перша спроба запровадження медіації у польське законодавство була пов'язана з прийняттям нового Кримінального кодексу, який вступив у силу 1 вересня 1998 р. Фактично один рік було надано для підготовки практиків до застосування нового кримінального законодавства. Однак навіть і після закріплення медіації у законодавстві у практиків не було сформовано єдиної думки щодо її застосування у зв'язку з неясністю законодавчих норм, зокрема щодо того, хто повинен пропонувати медіацію та визначати строки її проведення. На підставі цього з 1 липня 2003 р. було введено в дію статтю 231 Кримінально-процесуального кодексу, яка час відведений на медіацію не включила до загальних процесуальних строків. Причому наразі у законодавстві немає жодних обмежень на застосування медіації, якщо є доцільність у її проведенні [3, 137].

Практичне застосування медіації має свої переваги. По-перше, участь у цьому процесі вирішення конфліктів є добровільною. Учасник будь-коли може покинути стіл переговорів за власним бажанням. По-друге, посередництво вимагає менших фінансових і часових затрат. По-третє, процес посередництва, організований із позиції непротистояння, вважається якісно кращим, аніж традиційний ворожий судовий процес. Ще однією перевагою медіації є конфіденційність процесу, що має неабияке значення. Посередництво є короткотривалим, неворожим та орієнтованим на виконання завдання підходом до вирішення конфлікту.

Отже, одна з основних концепцій, закладених у законодавстві іноземних країн, а також у Проекті Закону України «Про медіацію», – добровільність характеру процесу медіації та наявність взаємної згоди сторін медіації.

Крім того, концепція добровільності участі в процесі медіації закріплена в Рекомендаціях Комітету міністрів Ради Європи «Про сімейну медіацію» від 21 січня 1998 р. № (98)1 (зокрема, положення «медіація не повинна бути обов'язковою»), а також у п. 10 преамбули Директиви 2008/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради «Про деякі аспекти посередництва (медіації) у цивільних та комерційних справах» від 21 травня 2008 р. (далі – Директива 2008/52/ЄС), де вказано: «Директива повинна стосуватись процесів, за яких дві чи більше сторони в міжнародному спорі роблять спробу самостійно, на добровільній основі досягти мирової угоди під час розв'язання їхнього спору за допомогою медіатора».

Світова спільнота нагромадила значний теоретичний і практичний досвід у сфері застосування підходів альтернативного розв'язання спорів, і Україні варто ним скористатися. Медіація є перспективною та здатна самостійно і на рівних правах конкурувати з іншими

процедурами вирішення конфліктів, оскільки у кожного з них – своя унікальна ніша у системі конструктивного вирішенні юридичних конфліктів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про медіацію Проект Закону України (реєстр. № 3504 від 19.05.2020), внесений на розгляд Верховної Ради України.- Ініціатор(и) законопроекту: Шмигаль Денис Анатолійович Кабінет Міністрів України. [Електронний ресурс]. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-20#Text>
2. Подковенко Т. Інститут медіації: зарубіжний досвід та українські перспективи / Т. Підковенко // Актуальні проблеми правознавства. – 2016. – № 1. – С. 26–31.
3. Землянська В. Вивчення досвіду Польщі у сфері медіації / В. Землянська // Право України. – 2004. – № 3. – С. 135–137.

УДК 344.77

КУРЧИН О.Г., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЄДИНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАТЕНТ: ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ

Правова конструкція інтелектуальної власності є базою для поширення нематеріальних об'єктів (науково-технічних, комерційних знань, досягнень в галузі мистецтва) в товарній формі. Тому, економіка ЄС зараз покладається, в першу чергу, на якість та інновації.

Ключові слова: інновації, патент, промислова власність, наукоємність.

Новий сектор світової торгівлі - ринок інтелектуальної власності, динамічно розвивається, залучаючи в комерційний оборот все нові об'єкти. Інтелектуальна власність надає інтенсивний вплив на глибинні процеси світового економічного зростання, сприяє формуванню нових напрямків в світовому розподілі праці.

У першій половині ХХ ст. можна було оцінювати економічний розвиток держави показниками видобутку природних ресурсів і обсягом промислового виробництва. Однак основним сучасним показником виступає інтелектуальна складова національної економіки. Причому міжнародний поділ праці і конкуренція між провідними національними економіками відзначаються зараз саме в цій області.

Таким чином, економіка ЄС зараз покладається, в першу чергу, на якість та інновації. Однак процес звернення до питань інтелектуальної власності в ході європейської економічної інтеграції відбувався поступово, і тільки в останні два десятиліття спостерігається зростання інтересу до цієї проблеми в геометричній прогресії. З одного боку, це викликано інтенсифікацією інноваційного розвитку світового співтовариства в цілому. З іншого боку, сформувалося право інтелектуальної власності ЄС, що включає дуже широке коло джерел. Є розвинена практика судових органів ЄС з питань інтелектуальної власності. Право ЄС не замінило національне право інтелектуальної власності країн-членів. Однак введення єдиної системи охорони деяких об'єктів (товарних знаків, промислових зразків) і плани про введення такої охорони в відношенні інших об'єктів (винаходів і корисних моделей) свідчать про те, що коли-небудь територіальний характер прав інтелектуальної власності в єдину Європу може бути повністю подолана [1].

Європейські Патенти не видаються на комп'ютерні програми та бази даних, методи хірургічного або терапевтичного лікування організму людини або тварини, методи діагностики, які здійснюються безпосередньо на організмі людини або тварини, а також на породи тварин або сорти рослин або способи виведення рослин або тварин. Заявка на європейський патент подається на адресу ЄПВ (Мюнхен, Гаага або Берлін) або в національне патентне відомство, звідки вона переправляється в ЄПВ, а при подачі європейської заявки сплачуються мита за подачу, за пошук, а також за кожен пункт патентної формули понад десяти, окремо за кожне держава, в якій проситься охорона, крім спільного вказівки Швейцарії та Ліхтенштейну.

**Секція: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АГРАРНОГО,
ЗЕМЕЛЬНОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА**

Обіюх Н.М. Забезпечення енергетичної безпеки в країнах ЄС: шляхи імплементації загальноєвропейської енергетичної стратегії у національне законодавство.....	38
Настіна О.І., Цєпа Д.О. Проблемні питання державної підтримки фермерського господарства в Україні у 2020 році.....	40
Настіна О.І. Мораторій на відчуження земель сільськогосподарського призначення в Україні: проблемні питання використання земель.....	41
Мельник О.Г. Формування конкурентоспроможності виробничо-господарського потенціалу в контексті кластерної організації розвитку агропромислового виробництва в Україні.....	43
Пахомова А.О. Особливості інноваційних перетворень в аграрній сфері.....	44
Ярмоленко Ю.В. Договірна діяльність в АПК.....	46
Мельник В.О. Деякі аспекти основних принципів органічного сільського господарства за ІФОАМ (Міжнародна федерація органічних сільськогосподарських рухів).....	47
Ломакіна І. Ю. Роль соціальної відповідальності агробізнесу у забезпеченні сталого розвитку сільських територій.....	49
Ковальчук І.В. Проблеми правового регулювання дорадництва в аграрному бізнесі України.....	50

**Секція: ІСТОРИЧНІ, ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА**

Росавіцький О.О. Місцеві вибори та адміністративно-територіальна реформа в Україні.....	52
Сімакова С.І. Окремі аспекти характеристики корупційних кримінальних правопорушень в Україні.....	53
Мельник Л.М., Грек І.М. Феномен церковного розколу в історіографії другої половини ХІХ ст.	54
Єфремова І.І. Адвокат-медіатор: особливості надання послуг.....	55
Малишко І.В. Медіація, як один із способів вирішення конфліктів.....	57
Курчин О.Г. Єдиний європейський патент: правові гарантії.....	59
Макарчук В.В. Правовий режим землекористування колоністів та іноземних поселенців в Російській імперії.....	60
Черненко В.Л. Роль молодіжної організації «Пласт» у національно-патріотичному вихованні учнівської та студентської молоді.....	62